

Rosse stekelstaart (*Oxyura jamaicensis*)

Foto: Hans van der Meulen.

Bron: [Nederlands soortenregister](#)

De [rosse stekelstaart](#) is een kleine eend die al duikend onder water naar voedsel zoekt. Volwassen mannetjes hebben een blauwe snavel, een wit gezicht, zwarte kopkap en een roodbruin lichaam. De kleuren van vrouwtjes en jonge vogels zijn minder uitgesproken: de snavelkleur is grijsig, de kopkap donkerbruin en de lichaamsveren bruin gevlekt.

Aanwezigheid en effect in Europa

Stand van zaken in 2015: het grootste aantal rosse stekelstaarten bevond zich in Engeland, maar door bestrijding is het aantal exemplaren fors afgenomen. Verder is de soort aanwezig in Ierland, Nederland, België en Frankrijk. De verwachting is dat de rosse stekelstaart zich kan vestigen in een groot deel van Europa

Effect op biodiversiteit / ecosysteem

De rosse stekelstaart is genetisch verwant aan de wereldwijd bedreigde witkopeend. Deze komt in Spanje voor. De rosse stekelstaart kan kruisen met de witkopeend waardoor bij aanwezigheid van beide soorten in hetzelfde gebied, de witkopeend zal verdwijnen. Hierdoor is de rosse stekelstaart de grootste bedreiging van het voortbestaan van de witkopeend.

Effect op ecosystemendiensten^[2]

Er zijn geen effecten bekend.

Overige effecten

Er zijn geen effecten bekend.

De mogelijkheid van hybridisatie met de witkopeend is de reden voor plaatsing van deze soort op de Unielijst van [EU-verordening 1143/2014](#).

Bron: [Europese risicobeoordeling](#)

Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken in 2015: de rosse stekelstaart is aanwezig op diverse plekken in het zuidwesten, westen en noorden van Nederland, zoals de Loenderveense Plas in Noord-Holland en het Markiezaats op de grens van Zeeland en Noord-Brabant.

Effect op biodiversiteit / ecosysteem

De rosse stekelstaart heeft in Nederland geen effect op inheemse soorten. De eend staat op de EU-lijst om te voorkomen dat dieren in Spanje terechtkomen.

Effect op ecosysteemdiensten^[2]

Er zijn geen effecten bekend.

Overige effecten

Er zijn geen effecten bekend.

Wet- en regelgeving

[EU-verordening 1143/2014](#)

De rosse stekelstaart staat sinds augustus 2016 op de Unielijst van invasieve exoten. Een soort die op de EU-lijst staat mag o.a. niet meer worden verhandeld en gehouden.

Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Wat te doen?

Particulieren en dierentuinen die die deze soort al in bezit hadden voordat de EU-lijst van kracht werd, mogen de dieren blijven houden totdat ze een natuurlijke dood sterven.

Voorwaarden zijn wel dat de dieren niet kunnen ontsnappen en dat men zorgt dat ze zich niet kunnen voortplanten.

De NVWA ontwikkelt samen met provincies (en andere overheden), met water- en terreinbeheerders en andere experts eliminatie- en beheerplannen voor soorten op de Unielijst. Het gaat hierbij om plannen van aanpak voor de bestrijding van populaties die in de natuur aanwezig zijn (of waarbij vestiging in de toekomst kan plaatsvinden). Deze plannen worden gefaseerd gemaakt, te beginnen met de soorten die voor Nederland het meest relevant zijn. Zodra het (definitieve) plan klaar is, zal het hier beschikbaar worden gesteld voor download.

Meer info over de rosse stekelstaart

Oorsprongsgebied

De rosse stekelstaart is oorspronkelijk afkomstig uit Noord-Amerika.

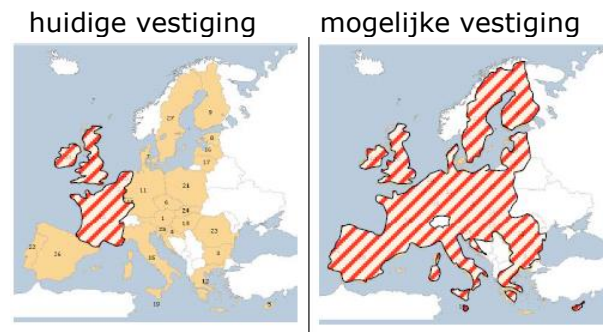
Habitat

De rosse stekelstaart broedt op relatief kleine, met riet omzoomde meren en plassen. Buiten het broedseizoen komt de eend ook voor op grotere wateren in ons land.

Introductieroute Europa

Dierparken en privé-collecties.

Aanwezigheid in de EU

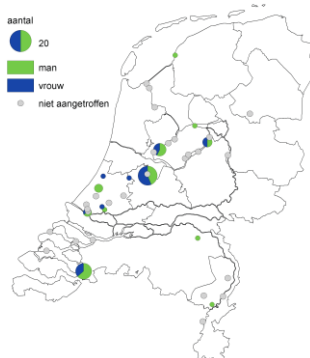
Introductieroute Nederland

Het is niet zeker waar de rosse stekelstaarten in Nederland vandaan komen. Mogelijk zijn de eenden zelf uit Engeland, waar een grote populatie is, naar ons land gekomen. De rosse stekelstaart is geliefd bij volièrehouders. Het is dus ook mogelijk dat er eenden zijn ontsnapt of uitgezet.

Aanwezigheid in Nederland

In 2015: de rosse stekelstaarten zijn aanwezig op diverse plekken in het zuidwesten, westen en noorden van Nederland, zoals de Loenderveense Plas in Noord-Holland en het Markiezaats op de grens van Zeeland en Noord-Brabant.

Eerste broedgeval in de Nederlandse natuur: 1973

Verspreiding rosse stekelstaart in Nederland in februari-maart 2014. Bron: [Deuzeman, S. en Slaterus, R., 2014. Actueel voorkomen van Rosse Stekelstaarten in Nederland. Sovon-rapport 2014/36](#)

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

De kans op introductie in Nederland is sterk verminderd sinds de plaatsing op de EU-lijst in 2016. De rosse stekelstaart heeft zich al gevestigd in Nederland. Na een toename van de aantallen eind jaren negentig en de eerste jaren van de 21^e eeuw, met een maximum van 97 exemplaren in het seizoen 2005/06, zijn de landelijke aantallen daarna weer wat achteruitgegaan. Het algehele beeld laat een lichte afvlakking zien in de laatste seizoenen.

Risicobeoordeling

[Europese risicobeoordeling](#)

Bronnen

[Nederlands soortenregister](#)

[Europese risicobeoordeling](#)

EU-factsheet

Laatste update: 13-7-2016